

Vrcholinky

**Vánoce
na talíři**

Udělejte si radost

OČNÍ OPTIKA
MALINSKÝ

TRUTNOV, Bulharská 139
tel.: 499 812 561 | 777 212 561

 www.optika-malinsky.cz

EMPORIO ARMANI

GENUINE SINCE 1937

D&G
DICKY GARRANA

Editorial

Jiné Vánoce?

JIŘÍ ŠTEFEK / šéfredaktor

Příchod druhé vlny epidemie koronaviru opět přidusil běžný život. Zavřel školy, restaurace a většinu obchodů. Situace se sice začíná zlepšovat a některá omezení se postupně rozvolňují, je ale hořkou ironií, že se potýkáme s touto situací právě v předvánočním čase, kdy většina lidí finišuje s nákupem dárků a koná se řada kulturních akcí. Letos zkrátka nebudou. Platí to bohužel i pro oblíbené koncerty smíšeného chrámového sboru v klášteře. Na druhou stranu v čase on-line nákupů na internetu nelze očekávat, že pod stromečkem nebudou žádné dárky. Položme si přesto otázku, zda letošní Vánoce budou skutečně jiné, jak by vnější okolnosti napovídaly. Nemyslím si. Pokud se přes všechna omezení přeneseme a budeme chtít Vánoce v klidu a pokoji prožít se svými blízkými, nepříjemných omezení si nevšimneme. Možná nám vzniklá situace poskytne i více prostoru k zamyšlení. Za celou redakci přeji všem krásný čas adventu a radostné Vánoce. ■

MARTIN ČERVÍČEK / str. 6 ▶ 11

MAREK KULHAVÝ

str. 14 ▶ 19

SLOVO DUCHOVNÍHO

str. 30

LUKÁŠ ČÍZEK

str. 24 ▶ 28

IVANA HRUBÁ

str. 34 ▶ 37

Vydavatel: TN Média s. r. o., Branická 213/53, 147 00 Praha 4, IČO: 28847229, MK ČR E 23362, Sídlo redakce: Horská 634, Trutnov, www.vrchlabinky.cz, e-mail: redakce@vrchlabinky.cz, Redakce: Jiří Štefek, tel.: 721 907 146, e-mail: jiri@vrchlabinky.cz, Gabriela Jakoubková, Eva Vernerová, Veronika Štefková, Obchod, inzerce: Petr Ticháček, tel.: 605 419 358, e-mail: petr@vrchlabinky.cz, Monika Klikarová, tel.: 733 353 695, e-mail: monika@tn-media.cz, obchod@xantipa.eu, Grafika: Michal Kriegler, Jazyková korektura: Hedvika Landová, Distribuce: Vybraná distribuční místa, Tisk: Tiskárna PRATR a. s., Náchodská 524, Trutnov, Sazba: TN Média s. r. o., Číslo ISSN: 2571-4482, Četnost: měsíčník, Počet výtisků: 3 000, Regionální mutace: Vrchlabsko, Titulní strana: Jakub Králíček.

INZERCE

**TOPENÁŘSTVÍ
ŠTĚŘBA**

voda – topení – plyn – chlazení

Tomáš Štěřba

(+420) 608 480 343

topenarstvisterba@gmail.com

www.topenarstvisterba.cz

PEUGEOT 308 SW S VÝKUPNÍM BONUSEM 20 000 Kč

5 LET*
ZNACHOVÉ
ZÁRUKY

PEUGEOT

Objevte dynamické rodinné kombi Peugeot 308 SW v jedinečné nabídce s výkupním bonusem 20 000 Kč! Dravá před s nepřehlédnutelným světlým podpisem, elegantní silueta a snížený podvozek potvrzuje sportovní charakter vozu vhodného pro celou rodinu. Dokonalé zážitky za volantem vám zaručí inovativní místo řidiče Peugeot i-Cockpit® spolu s řadou asistenčních systémů řízení a nejnovějšími technologiemi zaručující bezpečnost. Užijte si naplně chvíle s rodinou v dokonale pohodlném a prostorném interiéru s velkoobjemovým zavazadlovým prostorem.

PEUGEOT doporučuje TOTAL PEUGEOT FINANCE by ESSOX Spotřeba a emise CO₂ modelu 308 SW v kombinovaném provozu: 3,5–4,8 l/100 km, 84–96 g/km. *Pětiletá značková záruka se skládá z běžné dvouleté záruky a následně ze servisní smlouvy Optiway Garance na další 3 roky / do najetí 60 000 km. Foto je pouze ilustrativní.

VM-INCOM, spol. s r.o., AUTORIZOVANÝ PRODEJCE

Pražská 57, 543 01 Vrchlábí, tel.: prodej 602 160 421, servis 777 265 172 – www.vm-incom.peugeot.cz

Jak vás omezilo uzavření obchodů?

Petra Vrabcová,
ředitelka MěVaK Vrchlábí

Moc mě to neomezilo. Když něco potřebuji, vše jedu přes webové e-shopy.

Kateřina Zavoralová,
HR manažerka

Uzavření obchodů mě příliš neomezilo, nerada chodím do obchodů a velkých center. Jsem zvyklá objednávat téměř vše v e-shopech, včetně potravin. A když jdu do menšího obchodu u nás na vesnici, žádné fronty nikde nejsou. Tedy mě osobně se toto omezení nijak nedotýká.

Petr Just,
vysokoškolský pedagog

Považuji za nelogické, že v době, kdy vláda vyzývá k většímu využívání home office, nedostaly výjimku obchody s elektronikou. Ne každý se dokáže třeba pro počítač rozhodnout skrze nabídku na e-shopu.

Monika Slováková,
project manager

Uzavření obchodů mě omezuje tím víc, čím déle trvá. Zboží, jako třeba boty pro děti, je ošetmetně kupovat na e-shopech. Pro mě je nakupování v kamenných obchodech neodmyslitelnou součástí vánoční atmosféry. ■

INZERCE

ZATÍM CO
CHYSTÁTE
VÁNOCE

EVROPA
REALITNÍ KANCELÁŘ
VRCHLABÍ

MY ZA VÁS
BEZPEČNĚ
A VÝHODNĚ
PRODÁME VAŠI
NEMOVITOST

www.rkevropa.cz/vrchlabi

vrchlabi@rkevropa.cz

+420 499 423 793

EVROPA realitní kancelář | Valteřická 704 | 54 301 Vrchlábí

Lidi kolem sebe musíte umět přesvědčit a ukázat jim směr

Královéhradecký kraj má nového hejtmana, v pondělí 2. listopadu jím byl zvolen Martin Červíček. Ve velkém rozhovoru pro Vrchlabinky tento úspěšný politik a někdejší policejní prezident popisuje, jakým výzvám i nástrahám nyní kraj čelí, jak v něm bude pokračovat výstavba komunikací či nemocnic, ale netají ani své budoucí politické ambice.

••• JIŘÍ ŠTEFEK, FOTO: MILOŠ ŠÁLEK

Dnes, kdy děláme tento rozhovor (16. listopadu, pozn. autora), to jsou dva týdny, co jste byl zvolen hejtmanem Královéhradeckého kraje. Jaké jsou vaše pocity po tomto počátečním období?

K pozici hejtmana přistupuji s velkým respektem a jsem moc rád, že jsem společně s kolegy dostal šanci pokračovat v tom, co jsme započali v uplynulých čtyřech letech. Přestože by se mohlo zdát, že pokračujete a že vás už nic nepřekvapí, byl začátek v nové pozici velmi hektický. Nestěžuji

si, jsem zvyklý jít vždy do všeho naplno a jsem připraven problémy řešit. Aktuální složitá situace vyžaduje hledání velmi operativních řešení, současně je třeba nastavit nový systém fungování úřadu a nelze odkládat ani přípravu rozpočtu na příští rok, takže start je opravdu velmi intenzivní. Vše je to ale o efektivním vrcholovém řízení a schopnosti lidí kolem sebe nadchnout pro společnou věc. A v tom se cítím jako ryba ve vodě.

Potkáváme se časně ráno. Kdy začíná váš obvyklý pracovní den?

Snažím se být tady na úřadě před sedmou hodinou. Po ránu má člověk nejvíce času udělat běžné administrativní věci, které odkládal, sjednat si schůzky, anebo před rozjezdem pracovního dne si některé věci ověřit.

Když se ještě vrátíme k volbám: Bylo těžší volby vyhrát, nebo sestavit koalici?

Nejtěžší pro každou osobu ve veřejném životě je samozřejmě získat důvěru veřejnosti. Ta se nezískává ve volbách, ale měla by být výsledkem předchozí práce a volby výsledkem toho, zda ji lidé zavnímali a mají pocit, že když za vámi s problémy přijdou, neskončí tyto v šuplíku. Nešel jsem do politiky si své funkce odsedět, ale každý den si vše odpracovat a věřím, že to stojí za důvěrou, kterou jsem ve volbách od voličů dostal. Stejně tak jsem si musel „odpracovat“ důvěru u svých stranických kolegů i politických partnerů, abych je přesvědčil, že má společná cesta a možnost navázat na výsledky z předchozího období má smysl.

Jak moc obtížné pro vás bylo vyjednat novou krajskou koalici?

Různých forem povolebního jednání s rozličnými výsledky už člověk zažil poměrně dost, takže bych v tom neviděl nějakou složitost. Je to zkrátka o tom, jestli k jednomu stolu si jsou schopni sednout lidé, kteří si uvědomí svoji zodpovědnost a uvědomí si, že chtějí dělat práci společně a mají zhruba stejnou představu o věcech kolem nás. Člověk zde dává na stůl své priority a zároveň se snaží najít s nimi společnou řeč. Politika je o kompromisech, ale takových, které nezklamou víru každého z nás v to, co děláme, ani důvěru voličů. Zásadní premisou zůstává, že politika má být prostředkem k řešení problémů obyvatel našeho kraje, naší země.

V minulosti jste velel celé policii v České republice, teď v podstatě velíte celému Královéhradeckému kraji. V čem vidíte největší rozdíl?

Nevelím (smích).

To „velíte“ je myšleno samozřejmě v uvozovkách.

Myslím, že ani v policii příliš neplatí to, že velíte, jak si to asi každý představuje. Když chcete něčeho dosáhnout, tak o tom musíte všechny lidi kolem sebe přesvědčit, a to nejen slovy, ale i svým vlastním přístupem. Jsem přesvědčen, že jenom když lidi v dobrém smyslu slova zblbnete, správně je motivujete a děláte to s nimi, potom dosa-

Martin Červíček (48)

Nový hejtman Královéhradeckého kraje vystudoval obor bezpečnostně právní studia na Policejní akademii Praha a obor sociální pedagogika na Pedagogické fakultě univerzity Hradec Králové. Od roku 1990 pracoval u policie, kde to dotáhl až na policejního prezidenta. 28. října 2013 jej prezident republiky Miloš Zeman jmenoval brigádním generálem. Na začátku roku 2016 vstoupil do politiky a na podzim téhož roku vedl kandidátku ODS v Královéhradeckém kraji v krajských volbách. Po nich se stal 1. náměstkem hejtmana zodpovědným za dopravu. V krajských volbách o čtyři roky později vedl uskupení ODS + Starostové a Východočeši, které v Královéhradeckém kraji zvítězilo, a 2. listopadu 2020 byl zvolen hejtmanem kraje. Martin Červíček je ženatý a má dva syny.

hujete nějakých výsledků. Pokud chcete jenom velet, a je jedno zda u policie nebo jako primář v nemocnici či hejtman, mnoho lidí vám neuvěří a nejde za vámi. Důležité je lidi vlastním přístupem přesvědčit a ukázat jim směr.

Když se rozdělovaly v rámci kraje jednotlivé gesce pro členy rady, vzal jste si pod sebe nějakou jako hejtman kraje i vy?

V našem kraji připadá hejtmanovi role krizového řízení a samozřejmě problematika zahraničních vztahů či věcí, které se týkají tiskového oddělení. Ale každý o mně ví, že jsem člověk, který se v dobrém slova smyslu snaží vstupovat do všech oblastí, jsem-li přesvědčen, že je mohu pozitivně ovlivnit či posunout. Takže určitě nechci pustit svoji dopravu a velmi intenzivně se v současné době věnuji záležitostem týkajících se ekonomiky či zdravotnictví. A přestože za každou oblast bude odpovídat konkrétní náměstek nebo radní, tak jsme se domluvili, že na všem budeme spolupracovat, a já bych chtěl být v čele té spolupráce.

V minulém volebním období jste byl náměstkem hejtmana, který byl zodpovědný za dopravu, a podařilo se vám úspěšně zrealizovat tendr na zajištění autobusové dopravy v kraji. Nemrzí vás, že už nebudete při tom, až se bude vyjednávat podobný tendr pro dopravu vlakovou?

Ale já u toho sedět budu. Doposud jsem v týmu lidí, kteří připravují podklady pro jednání rady. Jsem stále ten, kdo se staví do pozice lídra při vyjednávání. Čeká nás závěrečná fáze a já rozhodně

Skiareál Herlíkovice

LETOS VÍCE SNĚHU!

Rychlejší a kvalitnější výroba technického sněhu.
Ke stávající zasněžovací technice letos nově
17 ks nových tyčových kanonů.

Kupte výhodné skipasy online a **ušetřete až 15%**
z běžné ceny skipasu! K nákupu využijte novou čipovou kartu
Snowpass. Vstupte na snowpass.snowhill.cz.

S COVID-pojistkou **o své peníze nepřijdete**,
neprojeté jízdné kvůli COVIDU vám nahradíme dalšího rok...

Herlíkovice
skiareál

www.herlikovice.cz

budu při výběru železničního přepravce, a to nejen svým hlasováním v radě.

Kdy by ten tendr mohl být dokončen a jeho výsledek uveden v život?

Tendr by se měl svým rozsahem podobat autobusové dopravě, která bude spuštěna na jaře 2021. U vlaků bychom chtěli mít rozhodnuto na přelomu roku a rozjezd podle nových smluv, které – jak doufám – uzavřeme předpokládáme v prosinci 2021. Je možné, že u vlakové dopravy bude po určité době platit přechodné období, nicméně je naším cílem, abychom objednávali alespoň takový počet vlakokilometrů jako doposud a jezdily v našem kraji nové vlaky.

Když už jsme u dopravy, určité každého zajímá výstavba dálnice D11. Jaká je její perspektiva?

Chci věřit, že poslední sliby o dostavbě dálnice do Jaroměře budou naplněny. Očekávám, že se dočkáme otevření tohoto úseku do konce roku 2021. Myslím ale, že nás čeká obrovský problém hlavně s dostavbou obchvatu Jaroměře a úseku, který na-

vazuje na dálnici. Zatím se termíny různí, ale bylo by fajn, kdyby se další část, jmenovitě úsek z Trutnova na státní hranici, začal stavět někdy kolem roku 2023. To by dávalo alespoň nějakou naději, že se situace v našem regionu zlepší. Do té doby nás čeká celé množství různých opatření, protože já si nedovedu představit, že pustíme tranzitní mezinárodní dopravu do regionu, který na to není z hlediska dopravní infrastruktury připraven. Ale doprava v našem regionu není jen o dálnici D11. Čeká nás výstavba dálnice D35 z Hradce Králové do Jičína a pak i řada obchvatů měst ve směru z Hradce Králové na Rychnov nad Kněžnou.

V souvislosti s pandemií koronaviru chřadne ekonomika státu a do rozpočtu míří méně peněz z daní. Méně peněz pak dostanou města i kraje. Města si letos vymohla jednorázovou kompenzaci 1250 korun na každého obyvatele, kraje však podobně úspěšně nebyly. Jak velký problém bude znamenat současná ekonomická krize pro hospodaření Královéhradeckého kraje?

Bezesporu to ovlivní další hospodaření kraje. Bu-

INZERCE

ARGO
HYTOS

Přejeme Vám
krásné prožití Vánoc
a úspěšný nový rok
2021.

deme se muset soustředit na to, abychom ufinancovali provoz a zachovali nejpotebnější investice ve všech oblastech. V rozpočtu kraje na příští rok očekávám výpadek v příjmech okolo půl miliardy korun, což je více než deset procent příjmů v rámci kalendářního roku. Ale ještě pár vět k těm kompenzacím, které dostaly obce a kraje nikoliv. Pokud jde o mne, rozumím tomu, že stát teď není v úplně ideální kondici a je potřeba šetřit. Jsem na to připraven a kraj se v nejbližších dvou letech uskromní, případně si na klíčové investice půjčím. Ale nerozumím tomu, že jsme přesvědčováni, abychom se uskromnili, investice odložili nebo si na ně půjčovali, ale při přípravě státního rozpočtu se navyšují důvěryhodně nezdůvodněné sumy peněz a počty státních úředníků. Stát vodu káže a pije víno. Chce po nás, abychom šetřili, ale sám přidává další státní zaměstnance. Dává najevo, že jsme mu vlastně úplně jedno...

Pokud skutečně nastane vámi avizovaný výpadek v příjmech rozpočtu, dotkne se to v rámci kraje nějak chodu zdravotnických a sociálních služeb?

Ne. Na běžném fungování v jakékoliv oblasti našeho života se to zásadně neprojeví.

Můžete uvést příklad investice, k níž v příštím roce skutečně dojde bez ohledu na výpadek v rozpočtových příjmech?

Bude to určitě výstavba nového pavilonu v nemocnici v Jičíně. Musíme dokončit mnoho věcí, jako například nemocnici v Trutnově, nebo stojíme před rozhodnutím, zda rozjedeme investice do rychnovské nemocnice. Rád bych ještě zdůraznil, že pro nás v následujících letech budou životně důležité evropské peníze a jejich úspěšné čerpání. Proto se vrátím k tomu, co jsem říkal. My šetřit budeme, ale co dělá stát? Jen bobtná, přidává úřednická místa a jeho služba státu se nezlepšila. Jak to pak chceme vysvětlovat lidem, firmám nebo živnostníkům?

Šéf Asociace samostatných odborů Bohumír Dufek k tomu řekl, že by polovina restaurací nebo živnostníků mohla klidně zkrachovat...

Tomu já vůbec nerozumím. Chtěl bych věřit, že to je trošku popletené. Já se mezi podnikateli a živnostníky často pohybuji a vím, že to jsou lidé, o které se stát vůbec nemusí starat. Oni se starají sami o sebe, o své rodiny, vytvářejí mnohdy další pracovní místa a ještě odvádějí peníze tomuto státu. A jestli někdo řekne, že by mohla polovina z nich zkrachovat, tak to je naprostý nonsens.

Královéhradecký kraj se opakovaně umísťuje mezi nejlepšími regiony pro život v rámci celé České republiky. Čím si to vysvětlujete?

Jsou tady velcí zaměstnavatelé a není problém s nezaměstnaností. Je tu relativně dostatečně správně nastavená dopravní infrastruktura a veřejná doprava. A v neposlední řadě je to místo, kde si lze odpočinout a užít si volný čas.

Před volbami lidé mohli ve všech vašich volebních materiálech a poté i na volebních lístcích vidět, že jste brigádním generálem ve výslužbě. Obnáší ještě něco tato funkce, respektive jsou s ní spojeny například nějaké povinnosti?

Pro mě je to kus života. Já jsem 26 let sloužil tomuto státu a prošel jsem si různými pozicemi. Nejvíce si samozřejmě cením toho, když jsem byl policejním prezidentem a odpovídal jsem za bezpečnost této země. Při té příležitosti jsem byl prezidentem České republiky jmenován do hodnosti brigádního generála. Dnes už to není nic jiného než společenské uznání, vzpomínka a ocenění, které patří k mému životu. Nicméně z hlediska výkonu se k tomu již žádné povinnosti nevztahují.

Jako jediný lídr krajské kandidátky Občanské demokratické strany jste vyhrál volby ve svém kraji. V příštím roce budou parlamentní volby a v nich se budou strany snažit nabídnout voličům to nejlepší. A vy nejen svými dosaženými výsledky v rámci ODS mezi nejlepší patříte. Zeptám se tedy lakonicky: Nyní jste hejtmánem kraje, nicméně máte do budoucna vyšší ambice v rámci ODS, ale i celostátní politiky?

V současné době se samozřejmě soustředím na to, abych byl dobrým hejtmánem Královéhradeckého kraje a souběžně s funkcí senátora dělal to nejlepší pro náš kraj z regionálního hlediska. Ale zpět k vaší otázce. Já to do budoucna nevyklučuji, vstoupil jsem do veřejného života s tím, že bych se jednou rád věnoval bezpečnosti. A že bych, pokud o to bude zájem, pomohl České republice ve správném fungování v bezpečnostních otázkách a jejich provázanosti se státní správou. Mimochodem já jsem nešel hned do velké politiky. Na začátku jsem dal všem jasně najevo, že si to chci vše opět odpracovat. Začal jsem proto na kraji, kde jsem byl nejprve zastupitelem, následně náměstkem hejtmána pro dopravu a postupně se snažím jít i cestou, kdy se připravuji, abych jednou mohl vstoupit v případě zájmu i do vysoké politiky. Kraj je pro mne výkonná moc, tedy že máte možnost něco skutečně ovlivňovat, o něčem rozhodovat. Něco řídíte a nesete za to zodpovědnost. A to by mělo platit i v jakékoliv funkci spojené se zákonodárnou mocí.

Co dělá Martin Červíček, když má volný čas?

Teď toho volného času moc nemá. Musím se priznat, že veškerý svůj volný čas se snažím věnovat rodině. Možná jsem omezil své ostatní zájmy jako třeba jízdu na motorce. A když si přeci jenom vyšetřím chvilku pro sebe, snažím se sportovat, abych se udržel v kondici.

Děláme rozhovor pro prosincové číslo Vrchlabinek. Co si přejete pod stromeček?

Vůbec jsem o tom nepřemýšlel. Máme takový zvyk, že si pod stromeček snažíme dávat poukázku na zajímavý výlet či podobně strávený volný čas, abychom si trochu odpočinuli. Jinak Vánoce jsou samozřejmě o dětech, takže jsem zvědav, co Ježíšek nadělí našemu čtyřletému Tomíkovi i devatenáctiletému Martinovi. Ale osobně bych si moc přál především zdraví a spokojenost nejen mé rodině, ale i všem ostatním. V neposlední řadě bych si také moc přál, abychom zejména my ve veřejném životě dokázali svými názory a hlavně skutky společnost zase více spojovat než rozdělovat.

Chtěl byste něco vzkázat čtenářům?

Především jim přeji hodně zdraví a štěstí v novém roce a chtěl bych poděkovat všem, kteří v posledních měsících dělali první poslední ve zdravotnictví, sociální oblasti, školství, ale třeba i všem těm, kteří v dalších službách zajišťují v těchto nestandardních podmínkách základní potřeby našeho každodenního života. Zasloužili se o to, abychom stále měli pocit, že ještě žijeme v normální době a že v případě potřeby o nás bude postaráno. ■

ALPRIM
dáváme prostor novým věcem

INZERCE

Mnoho krásných
chvil u vánočního
stromce,
do nového roku
hodně zdraví
a úspěchů,
přeje celému
našemu týmu
i všem obchodním
partnerům a přátelům

Společnost Alprim

Společnost Devro zdárně obstála i v náročném roce 2020

Rok 2020 se chýlí ke svému konci. Poslední dny a týdny končícího roku obvykle vybízejí k zamýšlení a bilanování uplynulého období. Událo se v něm mnoho, a to jak ve světě, v České republice, tak i v naší společnosti Devro. V mnoha ohledech jsou významné události končícího roku propojeny i s děním v naší zemi či za jejími hranicemi, a proto by bylo nesprávně o nich hovořit odděleně. Které to byly?

O roce 2020 se možná jednou bude hovořit jako o roce „dvou covidových vln“. Epidemie této nemoci ovlivnila život (nejen) v České republice v letošním roce hned ve dvou velkých časových úsecích, přičemž tím druhým obdobím stále ještě procházíme. A jak vzniklé situaci u nás v Devru čelíme? Priority máme v této oblasti dvě, a to právě v tomto pořadí: (1) ochránit zdraví našich zaměstnanců a (2) zajistit plynulý chod firmy. Již od jara jsou proto pro nás standardem desítky proticovidových opatření. Pečlivě trasujeme každého zaměstnance, který přišel do přímého styku s covid nemocným, případně byl tzv. kontakt kontaktu s covid pozitivním. V případě, že tomuto zaměstnanci nebyly nařízeny testy na covid či karanténa Krajskou hygienickou stanicí, nařizujeme tzv. „Devro karanténu“, během které hradíme

100 procent mzdy. Také covid testy hradíme našim zaměstnancům v plné výši. Z některých opatření, jež naše společnost přijala na jaře, jsme neslevali ani v období letních prázdnin. Zaměstnanci na pozicích, jejichž povaha to umožňuje, stále pracují z domova.

V těchto nelehkých měsících rovněž podporujeme finančně i materiálně např. Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje (zakoupili jsme pro ně vysoušeč na vysoušení protichemických a ochranných obleků) a Masarykovu městskou nemocnici Jilemnice (zde jsme financovali monitory pro pacienty s covidem). V naší podpoře nezapomínáme ani na školy, pro které aktuálně řešíme i materiální pomoc (např. počítače pro děti v sociálně slabých rodinách).

Myslíme taktéž na naše bývalé kolegy a kolegyně důchodového věku, kteří věnovali svojí práci v Devru (Cutisinu) spoustu svých pracovních let. Každoročně jim poskytujeme finanční prostředky na setkání a výlety. Těch se každý rok hojně a nadšeně účastní díky skvělým pořadatelům, kteří se v jejich řadách našli. Tento rok bohužel střetnutím starších lidí nepřeje, ale my na ně nezapomínáme a nachystali jsme pro ně vánoční překvapení.

Nyní mi dovoluete zrekapitulovat a připomenout některé z nejdůležitějších událostí roku v našem jilemnickém závodě. Především jsme velmi hrdí na skutečnost, že výrobky z Jilemnice se prodávají na všech kontinentech světa a výroba pokračuje i v této nelehké době bez přestávky.

Před rokem jsme informovali o rozhodnutí skupiny Devro přesunout několik výrobních linek ze Skotska do našeho jilemnického závodu. Tento mezník je důležitý pro další úspěšnou budoucnost továrny v Jilemnici. Aby k této změně mohlo dojít, kompletně jsme zrenovovali část naší nejstarší výrobní haly a nyní již skotské linky chystáme pro výrobu prvních metrů pro nás nových typů střev.

Jsmo pyšní na to, že i v letošním roce jsme získali velmi významnou cenu Conagra Award. Jedná se o prestižní cenu od severoamerické společnosti Conagra, která je našim největším globálním zákazníkem. Toto ocenění jsme získali, dle slov globálního ředitele nákupu společnosti, za naše výjimečné výsledky v oblasti včasných a úplných dodávek ve fiskálním roce 2020, pohotové reakce na problémy s kvalitou a aktivní využívání portálu kvality dodavatelů.

Naši pozici na trhu, ekonomické zázemí, ale i obchodní úspěchy odráží skutečnost, že se společnost

Devro umístila na 93. místě v žebříčku největších plátců daní z příjmů právnických osob v rámci České republiky. Mezi potravinářskými společnostmi jsme tak zaujali jedno z předních míst.

Z dalších událostí mi dovoluete připomenout, že právě skončil letošní průzkum spokojenosti zaměstnanců, jehož výsledky vyhodnotíme a stanovíme z nich případné úkoly pro zlepšení spokojenosti zaměstnanců. Společnosti Devro záleží na tom, jak se u nás lidé cítí. Neustále dbáme také na zlepšování úrovně bezpečnosti práce, a to se značným zapojením zaměstnanců, kteří si všímají, co se na jejich pracovištích děje, a evidují nebezpečné podmínky jednání. Doslova denně tak usilujeme o naplnění motto: „Žádná práce není tak důležitá, aby nemohla být vykonána bezpečně.“

Nejen v našem jilemnickém závodě, ale i v Devru celosvětově pracujeme na definování programu udržitelného rozvoje. V tuto chvíli je projekt ve stádiu definování prioritních projektů a cílů. Dlouhodobě se věnujeme snižování spotřeby vody i energií. V rámci nového programu si budeme definovat dlouhodobější a ambicióznější cíle, nejen pro tuto oblast, ale i pro oblasti, jako je např. redukce uhlíkové stopy a snižování tvorby odpadů. Za zmínku jistě stojí i příprava projektu, ve kterém se budeme věnovat vysazování nových stromků.

Závěrem mi dovoluete popřát všem čtenářům Vrchlabínek, našim zaměstnancům a jejich rodinám, obchodním partnerům a spolupracujícím subjektům krásné a klidné prožití času adventu a Vánoc a úspěšný vstup do roku 2021. ■

*Michal Růžek,
provozní ředitel a jednatel společnosti DEVRO*

Naše řemeslo si zaslouží pokračování a úctu

✦ GABRIELA JAKOUBKOVÁ,
FOTO: TOMÁŠ BRABEC

Firma Rautis v Poniklé je poslední manufakturom, která se věnuje výrobě perličkových vánočních ozdob. Díky ní se podařilo zachovat perlařské řemeslo živé a aktuální dodnes. Nejen o perlařině jsem si povídala s majitelem firmy Rautis Markem Kulhavým.

Výroba perličkových vánočních ozdob má v Poniklé více než stoletou tradici. Můžete mi tedy krátce říci něco málo z historie tohoto řemesla u nás v Krkonoších?

Ve druhé polovině 19. století se jakýsi Jan Hajna z Pasek nad Jizerou, který v Jablonci nad Nisou pracoval jako foukač perli pro jednoho německého faktora, zamiloval do dívky z Poniklé. Přestěhoval se za ní, ale protože o svoji práci nechtěl přijít, domluvil s faktorem, že si technologii přenese s sebou a dál bude perle foukat v Poniklé. Samozřejmě, že jeho počínání neuniklo očím sousedů, kteří byli povětšinou domácí tkalci. Brzy si všimli, že dělá něco jiného, mnohem lukrativnějšího a začali se o to také zajímat. Významnou roli sehráli také Hor-

novi, kteří přišli do Poniklé na začátku 20. století z Jablonecka a působili zde jako faktoři. Vyrábělo se po chalupách a je tomu tak dodnes. Právě tím je naše firma unikátní. Původně se z perliček dělala bižuterie. Od konce 19. století, kdy k nám dorazila móda zdobení vánočních stromků, začali chudí skláři navlékat perličky na drátky a tvarovat z nich ozdoby.

Firma Rautis je rodinná firma. Ve kterém roce jste ji založili a co vše tomu předcházelo?

Firma Rautis byla založena v roce 1995. Ale výroba jako taková tady běží nepřetržitě od začátku 20. století. Tomuto domu, kde spolu sedíme, se dodnes říká „U Hornů“, jimž komunisté znárodnili firmu na foukané perle v roce 1948, a podnik přešel pod Železnobrodské sklo. Před znárodněním bylo ale podobných malých provozů v Poniklé a okolí víc. Po roce 1948 se ale veškerá produkce soustředila do jednoho místa, což byla bývalá Hornova firma. Pak to tady nějak fungovalo dál až do roku

1989. Potom vyhrál můj otec konkurz na ředitele jednoho ze závodů Železnobrodského skla, což byl obrovský kolos. Jeho úkolem bylo přetvořit tento závod na samostatný státní podnik a připravit ho k privatizaci. To se podařilo a vylouplo se z toho pět firem, které spolu dodnes spolupracují. Jednou z nich je Rautis. Firmu vedl můj otec, já jsem naskočil do rozjetého vlaku po roce 2001, v době, kdy jsme procházeli obrovskou krizí. Po dobu tří let nám každoročně klesal obrát o polovinu. Byli jsme vlastně jen výrobní firma, neměli jsme svůj vlastní odbyt a vše jelo přes dvě exportní firmy. Jejich přístup byl jednoduchý - prodej teď nejde, tak nevyrábějte. Ale my jsme zaměstnávali v té době 150 lidí a bylo potřeba je zaplatit. Téměř jsme zkrachovali. V té chvíli jsem vstoupil do firmy já a rozhodl se, že s tím zkusím něco udělat. A podařilo se. Velmi mi pomáhá moje žena Bára, která má na starosti hlavně obchod, zahraniční obchod a design.

Jste poslední firmou, která zachovala staré technologie výroby.

Pokud vím, jsou celkem dvě firmy, kde foukají

duté perle: my a ještě jedna v Jablonci nad Nisou, která se ale soustředí pouze na zlacené perle. Co se týče vánočních ozdob, jsme jednoznačně jediní na světě. Jak s technologií, tak i s výrobkem.

Z jakého důvodu se bráníte novým technologiím?

My se nebráníme, ale ono se toho mnoho měnit nedá. Je to řemeslo, které se musíte naučit. Je potřeba znát principy a pak už je to ve vaší hlavě a rukách. A právě to je na tom úchvatné. Třeba stříbření perli, to není chemie. Samozřejmě, že jde o chemickou reakci, ale jinak to není chemie, ale alchymie. Záleží i na tom, jaká vám teče voda z hor.

Můžete mi popsat technologii výroby perliček a co dalšího se s nimi děje, než vznikne nová ozdoba?

Základní materiál, který nakupujeme, je skleněná trubička a ta může mít různý průměr, od dvou do jedenácti milimetrů. Různou má i sílu stěny. Perličky foukáme do dvoudílných forem. Máme foukací strojky, jejichž princip vymysleli v 70. letech 19. století v Josefově Dole. Trubičku musíte na jednom konci nad kahanem zatavit, aby nebyla prů-

INZERCE

it INGTOURS
CESTOVNÍ KANCELÁŘ

**Nyní je ten správný čas
... udělat radost**

**Více informací na pobočce cestovní kanceláře
v ulici Zámecká 1453 ve Vrchlabí**

Tel.: 702 093 598 | E-mail: zajezdy@ingtours.cz | aktuální informace **na Facebooku!**

TROPICO

BY HILDING ANDERS

Matrace, se kterými se vstává líp.

Už 20 let se staráme o kvalitní spánek v domácnostech i hotelích.

www.matracetropico.cz

VÁNOČNÍ OZDOBY

chozí. Z druhé strany nasadíte hadičku, která vede k pumpičce foukacího stroju. Pak natavíte nad plynovým hořákem část trubičky, a když je měkká, položíte ji na spodní část formy. Druhou část formy na ni přiklopíte a pumpičkou se do horké trubice foukne trochu vzduchu. Ten se dostane do rozehřátého skla, které se roztáhne do tvaru podle formy. Celé se to ovládá nožním pedálem. Protože forma je na víc perlí za sebou, vznikne řádka perlí neboli klauče, a to je tím materiálem, se kterým se pak dál pracuje. Klaučata pak putují do stříbrírny. Ve stříbrírně se do klaučat natáhne stříbrící roztok, jímž se ostříbí perličky zevnitř. Zbytek roztoku se musí vylít, klaučata se vypláchnou a usuší v peci. Nastříbřené klauče se dál může smáčet do barevných laků. Perličky pak z klaučete oddělujeme buď ručně, nebo na řezacím stroju. Předtím se některé perle, například hlavičky od andálků, ještě malují. Teprve teď je materiál připravený k tomu, abychom z něj smontovali ozdobu. V tuhle chvíli se práce rozděluje do ponikelských chalup dámám, které z perlí montují ozdoby. Musíme pořad vědět, kolik jakých perliček a v jaké fázi výroby máme na skladě a co se musí vyrobit. Jakmile máme vše na konkrétní zakázku připraveno, nabalí se perličky do krabic a předají domácím pracovníkům. Hotové ozdoby pak pokračují na balírnu, kde se všechno zabalí a vyexpeduje. Tolik jen zrychleně. Jinak celý proces výroby je velmi komplikovaný a nijak zjednodušit ho nelze. Ostatně na exkurzích všichni ukazujeme, během čtyřiceti minut si návštěvníci projdou všechny naše dílny.

Ruční foukání, barvení, stříbření, montáž... Na každém z těchto procesů se specializuje konkrétní zaměstnanec?

Máme zaměstnance, kteří pracují přímo tady v našich budovách, a ty, kteří pracují doma. U těch domácích je to jednoznačné - buď perle foukají, řezou, nebo z nich montují ozdoby. Ostatní zaměstnanci se umí zastupovat. Ve stříbrírně máme dvě zaměstnankyně stabilně, ale umí i pomoci na balírně, řezat a podobně. Ale i kolegyně z prodejny nebo ti, co provádějí exkurze, dokážou zaskočit ve výrobě. Má to své výhody v pestrosti práce a není to pro nás taková komplikace, když je někdo nemocný.

Jaká je vaše původní profese?

Než jsem nastoupil k otci do firmy, pracoval jsem v neziskovém sektoru v Liberci a věnoval jsem se ekologické výchově.

Přinesla vám předchozí práce něco pro to, co v současnosti děláte?

Rozhodně. Občas se o tom se ženou bavíme. Většina firem se zřizuje za účelem zisku. V našem případě to tak být nemůže. My máme manufakturu. Práce na ozdobách je stále stejná, ale velmi rychle roste cena lidské práce. Každý by si přál mít vyšší výplatu. Ozdoby se neustále zdražují. Naší firmou rozhodně nezbohatneme. Účelem její existence je především to, aby se naše řemeslo zachovalo i pro další generace. A právě tento poznatek jsme si přinesli z neziskového sektoru. Naše řemeslo si zaslouží pokračování a úctu. Z neziskového sektoru vyplývají dlouhodobé zisky. Spolupracujeme s muzei, galeriemi nebo výrobci lidových krojů a velice často pořádáme pro své zákazníky různé aktivity, které se nezaplatí. Děláme to jen proto, že to k našemu řemeslu prostě patří.

Ozdoby vznikají vždy podle předem daných vzorů, nebo mají tvůrci prostor pro vlastní nápady a kreativitu?

Jak už jsem říkal, technologie je stará a nelze na ní toho příliš vylepšit. Rozhodli jsme se ale modernizovat pojetí ozdob a začali jsme spolupracovat s designéry, kteří pro nás navrhují nové kolekce. První byla v roce 2018 kolekce Geometric, na níž jsme spolupracovali s Petrou Hartmanovou z Vrchlabí. Dostali jsme se dokonce do nominací na cenu Czech Grand Design. V letošním roce máme jako novinku kolekci Miracle, kterou navrhla designérka Tereza Drobná. Kombinuje se v ní kov, skleněné perle a kámen.

Stalo se, že by s nápadem na design přišel i někdo z vašich zaměstnanců?

Kolekce Geometric tak vlastně vznikla. Petra Hartmanová byla naše manažerka tuzemského obchodu, která se ve svém volném čase zabývala designem. Hodně ozdob ale navrhujeme pro firmy, které si přejí, aby dárky pro jejich zaměstnance nebo partnery byly výlučně české řemeslo. Přijdou tedy před Vánoce za námi a chtějí, abychom jim vytvořili něco, co by bylo pro jejich firmu typické.

Která z ozdob je nejžádanější?

Nedávno jsme si udělali statistiku z našeho e-shopu za rok 2019. Jednoznačným vítězem se stala stříbrná hvězda huderovka. Jde o vzorek z dvacátých let, typickou hvězdičku, kterou zná snad každý, kdo naše ozdoby někdy viděl. Přes jednu z našich bývalých zaměstnankyň jsme se dokonce dopát-

UFFO

10 let

SPOLEČENSKÉ CENTRUM TRUTNOV

**Děkujeme za podporu všem partnerům
a návštěvníkům Uffa. Zároveň vám přejeme
pevné zdraví a klidné prožití vánočních svátků.**

rali, proč se jí říká huderovka – opravdu ji kdysi vymyslela paní Huderová.

Vánoční ozdoby z Poniklé zdobí vánoční stromčeky i v zahraničí. Do jakých zemí je vyvážíte?

Základním zahraničním trhem jsou sousední země – Německo, Rakousko a Slovensko. Dále pak Dánsko, Norsko, Velká Británie, ale také Rusko a USA.

Liší se požadavky od tuzemských a zahraničních odběratelů?

Důležité je uvědomit si, kde ozdoby znají. V Německu a Rakousku mají naše ozdoby dlouhou tradici. Oproti tomu do Dánska musíte jít s moderním designem. Barevnost se odvíjí od trendů, ale my, jelikož jsme jediní, můžeme si na rozdíl od výrobců kouliček dovolit být konzervativní.

Co dalšího, kromě vánočních ozdob, ještě vyrábíte?

Věnujeme se především vánočním ozdobám, a to v mnoha rovinách. Učíme lidi montovat, pořádáme workshopy, připravujeme výstavy, spolupracujeme se školami. Prodáváme hotové ozdoby, kreativní sety i perličky jako materiál. Dokonce dodáváme sety i pro terapeutky, kteří pracují s dětmi nebo postiženými lidmi. Jiná výroba je opravdu jen okrajová, jde třeba o náš velikonoční program. Zajímavým nevánočním oborem jsou perličky pro použití na lidových krojích – najdete je hlavně na různých slavnostních pokrývkách hlavy, protože jsou lehoučké.

V roce 2017 vás Česká republika prostřednictvím Ministerstva kultury nominovala na zápis do seznamu nehmotného dědictví UNESCO. Co pro vás tato nominace, kterou zpracovávalo Muzeum Českého ráje v Turnově, znamená?

Vnímáme to jako velkou poctu a příjemnou zpětnou vazbu. A vnímáme to tak všichni, kteří se na výrobě podílíme, každý foukač nebo babička, která doma montuje andělka a je ráda, že je ještě užitečná. V roce 2001 jsme byli zadlužená firma bez budoucnosti a zdálo se, že perlařské řemeslo úplně skončí. Nesměli jsme to dopustit právě proto, že jsme byli poslední dílnou tohoto druhu. Po šestnácti letech úporné práce Ministerstvo kultury České republiky ocenilo, že je tu zachováno něco velmi výjimečného. To nás těší. Je to důležité pro všechny, kteří toto řemeslo předávají dál.

Pro vaši firmu je určitě nejdůležitější předvánoční trh. Letošní rok bude v tomto směru jiný. Jaký plán máte, aby vás co nejméně zasáhla koronavirová opatření?

Plánů máme několik, bude hodně záležet na vývoji situace. Velkou výhodou je, že jsme měli velkou rezervu z minulých let, protože jsme původně chtěli začít s opravou našich budov – už snad deset let máme připraveny plány, jak to tu i pro turisty zvelebit. V únoru letošního roku už jsme připravovali projektovou dokumentaci a začínali pracovat na projektu pro evropské fondy. To jsme všechno museli stopnout a rezervu teď vlastně „projídáme“. V letošním roce bude minimálně vánočních trhů, naše firemní prodejna je zavřená. To, že nemůžeme dělat exkurze a prodávat, nás v říjnu stálo půl milionu a v listopadu to bude milion. Dohromady to bude čtyři a půl milionu tržeb, které jsme vloni měli a letos je nemožné je realizovat, celkem je to asi třetina obrátu firmy. Celý rok jsme vyráběli, investovali do materiálu a zaměstnanců, abychom to před Vánocemi prodali. Vyrobeno mít budeme, ale vše nám zůstane na skladě. Co s tím? Jistě, že se snažíme co nejvíce zapojit online. V říjnu se nám podařilo zdvojnásobit obrát v e-shopu a v listopadu bychom ho potřebovali ztrojnásobit, abychom ztrátu trochu snížili. Znamená to pro nás samozřejmě také učit se novým věcem, se kterými nemáme zkušenosti, a investovat například do online reklamy. Pokud se to nepodaří v dostatečném objemu, přijdou na řadu krizové scénáře. Vše se uvidí v prosinci, až bude jasná strategie vlády. ■

Generální partner:

KASPER

Hlavní partneri:

WIKOV

Autostyl
TRUTNOV

Logistický partner:

INEX SPEDITION

Partneri:

TRANSPORT Trutnov s.r.o.
Malina Podzemní Group

PEPPERL+FUCHS

internet

ingeniring

Solo
Solo konstrukce s.r.o.

Načerpat novou energii? Nejlépe v Grund Resortu

Dobrá zpráva! Ani epidemie nesebrala milovníkům sportu a relaxace jedno z nejromantičtějších míst v Krkonoších. Pravda, kvůli vládním opatřením i Grund Resort Golf & Ski v Mladých Bukách dočasně zavřel hotel i restauraci. Nyní už se ale pečlivě chystá na začátek zimní sezóny. „Koronavirus jsme přežili, navzdory epidemii jsme měli dobré léto, daří se nám a už se těšíme na lyžařskou sezónu,“ říká ředitel hotelu Jan Grund.

Lokalitu v srdci Krkonoš zprvu proslavilo osmnáctitýdňové golfové hřiště s jedinečným výhledem na okolní hory. Když v areálu před jedenácti lety vyrostl i hotel, stal se resort celoročně vyhledávaným místem. Nabízí totiž bezpočet dalších aktivit v létě i v zimě. Baví vás sjezdové lyžování? Skvěle si zalyžujete v sousedním ski areálu na Pekelském vrchu. Chcete si užívat sluníčka a výhledů do okolí? Vzhůru do pohodové pět kilometrů dlouhé běžecké stopy, která začíná přímo u hotelu! Láká vás jízda na zimním skútru po malebném okolí? Skútry jsou k zapůjčení na hotelové recepci.

Grund Resort Golf & Ski je ideální k vyjížděním do hor. Nachází se v přírodě - s vynikající dostupností z Trutnova, avšak mimo turisticky přeplněná krkonošská střediska. Stal se dokonalým místem jak pro týdenní dovolenou, tak pro víkendový pobyt nebo i jen pro jednorázový výlet. I lidé, kteří nejsou ubytovaní přímo v hotelu, si mohou dát v restauraci například výbornou kávu, lehké deserty nebo chutné domácí limonády. „Je běžné, že k nám běžkaři po projížděce po okolí zajdou na kávu nebo čaj. Stejně jako v létě golfisté,“ připomíná Jan Grund.

Areál nedaleko proslulého Hrádečku Václava Havla je především místem pro sport, kvalitní odpočinek a relaxaci. Procházku na čerstvém vzduchu nebo sport na zasněžených pláních doplňuje v Grund Resortu pestrá nabídka wellness, detoxikačních procedur a masáží. K dispozici je plavecký bazén s protiproudem, privátní vířivka, sauna a infrasauna. V příštím roce se wellness rozroste i mimo hotel, a bude přístupný hostům i veřejnosti. „Kvalitní sauna, parní lázeň, odpočívárna, zážitko-

vé sprchy, různé typy ochlazení, to vše u nás bude v úžasné kombinaci s přírodou a výhledem na Krkonoše. Je to nový evropský trend, u nás hotely takové zážitky nenabízejí,“ upozorňuje Grund.

Hotel je známý špičkovou restaurací. Není předražená, ale má tu nejvyšší kvalitu. Krkonošská kulažda nebo telecí řízečky patří mezi vyhlášené speciality. Na jídelníčku najdete tradiční pokrmy masové i vegetariánské, minutky a další speciality moderní gastronomie. Vše bývá připravované z vybraných místních surovin. „Pochutnáte si také na točeném plzeňském pivu nebo kvalitních moravských a australských vínech,“ zve Grund do restaurace.

Hosté na Grund Resortu Golf & Ski oceňují vysokou úroveň služeb a příjemnou rodinnou atmosféru. „Líbí se jim, že u nás mohou nerušeně relaxovat a užít si nádhernou přírodu. Těší mne, když přiznají, že se u nás vyspali lépe než doma, nebo když řeknou, že to na resortu ve skutečnosti vypadá ještě lépe než na reklamních fotografiích,“ dodává ředitel Jan Grund.

Podtrženo a sečteno: Pokud si chcete užít příjemný odpočinek na horách, Grund Resort Golf & Ski v Mladých Bukách je nejlepší volba. Široko daleko jen těžko najdete místo, které nabízí tak jedinečnou kombinaci sportu a zábavy, klidu a pohody v designovém hotelu se špičkovou restaurací. ■

GRUND RESORT GOLF & SKI ★ ★ ★ ★

Staňte se posilou našeho týmu

KUCHAR

Pro náš krásný hotel a skvěle fungující tým hledáme kuchaře do restaurace na hlavní pracovní poměr.

Náplň práce

- Práce v moderním zázemí kuchyně Grund restaurantu, na směny dlouhý/krátký týden
- Spolupráce s týmem kuchyně a restaurace

Požadujeme

- Praxi alespoň dva roky
- Zájem pracovat v oboru a učit se nové věci
- Flexibilita a spolehlivost
- Nástup: prosinec 2020

Nabízíme

- Zajímavé finanční ohodnocení
- Férové jednání a vše na výplatní pásku
- Možnost realizovat své nápady
- Příplatky za víkendy a svátky
- Firmní benefity

ČÍŠNÍK / SERVÍRKA

Pro zavedenou a celoročně otevřenou restauraci hledáme posilu do týmu pro obsluhu našich milých hostů.

Náplň práce

- Obsluha hostů a komunikace s nimi
- Práce v našem týmu v restauraci a na baru
- Směny: dlouhý/krátký týden

Požadujeme

- Praxi v oboru a chuť pracovat
- Příjemné vystupování
- Spolehlivost
- Týmového hráče
- Nástup: prosinec 2020
- Znalost anglického jazyka

Nabízíme

- Férové vyplácení spropitného
- Smlouvu na HPP i na dobu neurčitou
- Příplatky za víkendy a svátky

Máš zájem o jednu z pozic? Kontaktuj nás!

E-mail: reditel@grundresort.cz | Tel.: 603 478 702
www.grundresort.cz

Eva Studénková, rozená Jirková:
„U Jirkových na Kalvárii, kde stojí za vypíchnutí plyšový černoch větší než půlroční Evička, mamčin předvánočně naleštěný skleník a neodolatelný knír našeho tatínka. Krásné Vánoce 1980.“

Tomáš Urbata:
„Ve městě hokeje velmi typický, ba skoro nezbytný vánoční dárek.“

Vánoce u Jirešů:
„Bylo mně asi deset či dvanáct let (1958-1960), lyže mně a Jindře vyrobil táta, říká Petr Jireš.“

Lukáš Teplý: „Čím méně zubů, tím větší radost u stroměčku! Když jsem byl malý, Vánoce pro mě byly hlavně pár výjimečných a slavnostních dní doma s rodinou. Díky našim dětem to teď můžu prožívat zase znova, jejich očima. A je to skvělý.“

Michal Krčmář:
„Vánoce, kdy jsem dostal své pořádné první kolo.“

Adam Jánošík v době, kdy ještě na Ježíška věřil. „Teď v něj doufám,“ dodává.

Pět minut pro region: Pojd'me společně rozvíjet Vrchlabsko

Přemýšlíte o větším podílu zeleně ve veřejném prostoru? Nebo jak by mohla fungovat chytrá aplikace na parkování, kdybyste ji měli ve své obci k dispozici? V jakých částech města se večer necítíte bezpečně, když jdete sami domů? To vše a řadu dalšího zjišťuje výzkum společnosti Behavio Labs, do kterého se obyvatelé Vrchlabí a okolí mohou zapojit vůbec poprvé.

Dotazníkové šetření bude otevřené do února 2021, poté budou zpracovány výsledky. Informace, které z tak rozsáhlého

průzkumu veřejného mínění vzejdou, poslouží jako podklad k podpoře projektů zlepšujících život obyvatel v celém vrchlabském regionu. Výsledky tak může využít místní samospráva, stejně jako soukromé společnosti jako například ŠKODA AUTO, která má v regionu svůj výrobní závod a na zlepšování života lidí v regionu jí záleží.

Podobné výzkumy společnosti Behavio Labs, které proběhly v minulosti například na Kvasinsku a Mladoboleslavsku, uká-

zaly na velká témata a aktuální výzvy, které místní obyvatelé řeší, a přispěly k návrhům inovativních projektů.

Svůj názor můžete vyjádřit k následujícím tématům na webu www.trendaro.cz:

Vzdělávání, nabídka sociálních a zdravotních služeb, občanská společnost, dopravní bezpečnost, bezbariérovost a celou řadu dalších. V rámci všech témat bude věnována také pozornost zjištění, zda a jakým způsobem koronavirová pandemie ovlivnila priority a chování veřejnosti ve sledovaných oblastech.

Dejte své obci 5 minut

Stačí se zaregistrovat pod svým e-mailem do online panelu Trendaro na www.trendaro.cz a vyplnit dotazníky, a to z pohodlí svého obýváku přes počítač nebo třeba při čekání na autobus na svém chytrém mobilu. Pokud budete chtít, můžete si i stáhnout appku pro Android v Google Play.

Dejte vašemu regionu 5 minut a nechte svoje názory zazníť! ■

ŠKODA

trendaro

5 MINUT
PRO
VRCHLABSKO

Chcete ve Vrchlabí a jeho okolí něco změnit? Vyplňte krátké dotazníky a nechte svůj názor zazníť.

Můžete začít hned na svém telefonu. Dotazníky najdete na www.trendaro.cz

www.trendaro.cz

Typická krkonošská surovina na vaření? Houby

✎ JIŘÍ ŠTEFEK, FOTO: JAKUB KRÁLÍČEK, WWW.JAKUBKRALICEK.COM

Co jedli o Vánocích naši předkové v Krkonoších a jak se jídelníček proměňoval v čase? Na tyto a další otázky v rozhovoru pro Vrchlábinky odpovídá Lukáš Čížek, šéfkuchař a majitel místní vyhlášené restaurace Farma.

Jak se liší krkonošská kuchyně o Vánocích od kuchyně v jiných krajích naší země?

Určitě se liší, protože v Krkonoších je to závislé na surovinách, které tady byly či jsou. Hodně se používá houbový kuba, což jsou kroupy. Pak je to například hubník neboli houbovec, tam už se přidávají rohlíky, housky nebo zemle, houby, cibulka, trošku špeku a bylinky. Pak je tu sezónní zelenina, takže se na Vánoce hodně používají kapustičky, mrkev nebo celer, ale i dýně. Z dalších často užívaných surovin bych pak třeba jmenoval med nebo šípky.

Lze říci, že kuba nebo houbovec jsou typická krkonošská jídla, anebo se vaří i v oblastech, kde jsou

hory a rostou tam houby?

Když se podíváme do krkonošských kuchařek, tak houbovec či kuba se nejčastěji dělají tady. Ale jak říkáš, tyto pokrmy nejsou cizí ani v jiných oblastech s horami, které jsou podobné Krkonošům.

Zmínil jsi, že kuchyně v Krkonoších byla závislá na tom, co se tady vypěstovalo či vyrostlo. Mají Krkonoše nějakou speciální plodinu, o které by se to dalo říci?

Tak to jsou asi opravdu houby. Následují je další lesní plody jako maliny, ostružiny či borůvky. Z nich byly vždycky hezké recepty. Dělal se a dělají sladké knedlíky nebo koláče z třešňového těsta.

Byla v něčem specifičtější kuchyně v Krkonoších o Vánocích a době adventu?

Specifikaci bych spíš viděl v použití tradičních receptů. Je tu například krkonošské kyselo, což jsou opět houby a chlebový kvas. Zkrátka šlo především o pokrmy, které se dají jíst v zimě a odrážely

i skutečnost, že zdejší lidé nikdy neměli moc peněz. Ve své podstatě to byly recepty jednoduché, ale na druhou stranu kalorické, protože lidé potřebovali mít hodně síly a energie. Jinak movitější lidé si samozřejmě dopřávali zvěřinu, protože jí tu bylo po lesích velké množství. Ale i zvěřina byla kombinována se zdejšími bylinkami a pochopitelně i houbami.

S Vánocemi má nyní většina lidí spojeného kapra či rybu. Jak tomu bylo zde v minulosti? Jíst smaženého kapra zřejmě není tak starý gastronomický zvyk, že?

Určitě. Ale je tady horní tok Labe a pstruhové pásmo, takže se spíš konzumovali pstruzi. V minulosti tady po okolí byly četné pstruhové sádky. Ale co se týče kaprů, tak si myslím, že to tu nebylo jako teď, kdy se kapři prodávají doslova na každém rohu před supermarkety. Přece jen ti kapři jsou většinou z jižních Čech. Takže pokud bylo na jídelníčku maso, tak tam byla spíš zvěřina než rybí maso. Se zvěřinou je spousta starých a netradičních receptů jako třeba z jezevce.

Z jezevce?

No jistě, ale nesmí být moc starej (*smích*). Ale je to hrozně dobrá pochoutka, například na zelenině na způsob svičkové. Je to tužší maso, a proto se musí dělat dlouho. Je to velice výrazné maso. Když jsem se bavil se starými myslivci, tak ti snad snědli úplně všechno. Uměli upravit ježky a tak dále.

Předpokládám ale, že maso bylo doménou bohatších vrstev...

Určitě. Výhodou bylo, když měli lidé farmu nebo statek, tam byl dobrý přísun.

Ale co rodiny, které takový přísun neměly, ale měly doma pod střechou například osm až deset dětí?

Tam už to pak byly sejkory, houbovec, kyselo a tak dále. Nicméně ve staveních, kde už měli krávu nebo kozu, tam už alespoň bylo nějaké mléko. Každopádně mezi staveními probíhal čilý směnný obchod něco za něco.

Jak moc se staré recepty a zvyklosti proměnily a přenesly do dnešní doby?

INZERCE

Qstore
VRCHLABÍ

Jsme tu pro Vás i v nouzovém stavu.
Nyní nabízíme rozvoz objednávek:
Vrchlábí a okolí zcela zdarma!

Objednávat můžete
na partnerském e-shopu:
www.qsport.cz

PF 2021

K přání příjemného prožití vánočních svátků připojujeme poděkování za Vaši důvěru a podporu v nelehkém roce 2020.

Úspěšný nový rok přeje všem svým zaměstnancům a jejich blízkým vedení společnosti Vitesco Technologies Trutnov.

I v roce 2021 Vás budeme potřebovat.

Řekl bych, že se mnohde začalo jiným směrem. Vše se modernizuje a technologie jsou jiné. A samozřejmě už tu není doba, kdy by byli lidé extrémně chudí, takže se jídelníček proměňuje. Zůstává to gró receptů, ale zbytek už se mění a upravuje. Viděl jsem mnoho rozdílných způsobů a receptů přípravy kysela, kdy se rozdílně upravují houby i vejce. Nebo nepředpokládám, že by lidé smažili ryby na přepuštěném másle nebo si hráli s dýňovým pyré.

K Vánocům patří bramborový salát. Jaká je jeho zdejší tradice, tedy je-li nějaká?

Brambory tady byly, ale bramborový salát? To už jsem si někde dělal srandu, jestli by se do něj neměly zkusit přidat houby. Z brambor se tu dělaly spíš sejkory. Ale salát bych neodepisoval, vědělo se o něm. Obzvlášť byl znát vliv německé kolonizace zdejších hor. Ale pro starousedlíky tady na horách to nebylo typické.

Když odbočíme do současnosti, o Vánocích už se lidé tradičně dohadují, jestli kapra či jinou rybu, nebo řízek, nebo klobásu, anebo úplně něco jiného.

Takovou kombinaci mám nejraději, a na Vánoce proto děláme i rybu i řízek i klobásu. U ryb bych zmínil, a to platilo hlavně v minulosti, když měl někdo hodně peněz, tak si dopřál štiku nebo candáta. Ale zpět k dnešní době. Spousta lidí má odpor ke kapru, který je cítit bahnem. Ale přitom když se kapr hezky vykostí a vyfiletuje a opeče se na oleji nebo přepuštěném másle, tak je to fantastická záležitost. Jinak abych nezapomněl, teď o Vánocích hodně frčí losos.

Říká se, že základem je polévka. Jaká je typická polévka na Vánoce?

Mám rád klasický rybí vývar, který se udělá z kostí a hlavy. Do něho se přidává zelenina, někdo přidává nudle nebo kousky rybiho masa. Pak se dělá zahuštěný neboli krémový vývar, do kterého se přidává chlebová jíška a trochu smetany. Mohou se do něj přidávat i jikry, pokud je kapr jikernáč.

Teď si uvědomuji, že jsme se vůbec nedotkli hrachu a dalších luštěnin. Jaká byla jejich úloha a místo ve zdejším jídelníčku?

INZERCE

ZDRAVOTNÍ
POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR

211

**Veselé Vánoce,
šťastný nový rok
a ať je čas s námi stále
výhrou pro vaše zdraví.**

www.211.cz

Určitě, dělalo se to hodně. Hrachová kaše nebo hrachová polévka. Pak i čočka nebo fazole. Bylo to vždycky velice hutné, protože to pro zdejší lidi bylo něco jako hlavní chod. Aby v tom stála lžíce. Totéž platí například pro zelňačku.

Nyní si lidé o Vánocích velice dopřejí dobré jídlo, ale řekl bych, že to jsou kalorické bomby. Bylo to tak i dříve?

Ne, to bych neřekl. Lidé to tehdy měli poměrně dost vyvážené. Nedělali moc bramborový salát nebo skoro vůbec nekonzumovali čokoládu. Teď je to jiné, všude samé cukroví nebo chlebičky. Máte to doma, nabídnou vám to na každé návštěvě a kila naskakují. Spíš jsme všeho přejedený a ve všem je cukr. I ve svařáku.

Co je největší nepřítel v jídle? Cukr, nebo tuk?

Myslím, že je to cukr. ■

Vánoční krkonošský kapr

Pečený filet z kapra s krkonošským hubníkem, dýňovým pyrém, sezónní zeleninou a citrónovo-koprovou omáčkou.

Recept pro 5 porcí:

750 g kapr filet | 100 g sušených nebo 400 g čerstvých hub | 5 ks rohlíků | 250 ml mléka | 2 ks citrónu | 100 g špeku | 2 lžíce krupičky | 4 stroužky česneku | 5 vajec | 3 ks šalotky | 100 g karotky | 100 g celeru | 100 g kapustičky | 25 g čerstvých bylinek | bílý pepř, pepř a sůl | kmín | 20 g kopru | 0,1 l bílého vína | 25 g třtinového cukru | 250 g másla | hladká mouka | dýně

Kapří filety:

Filety z kapra zbavíme co nejvíce kostí, naporcujeme a okořeníme solí, bílým pepřem, kmínem a zakapeme šťávou z celého citrónu. Každý filet obalíme v hladké mouce a opečeme na pánvi na přepuštěném másle do zlatova cca 5 min z každé strany.

Hubník:

Sušené houby namočíme na hodinu do vody. Houby ještě překrájíme, osolíme a na lžici másla orestujeme. Změklé houby necháme zcela zchladnout. Orestujeme kostičky špeku a nejmenší nasekanou cibuli. Poté je rovněž necháme zchladnout. Kostičky pečiva dejte do větší mísy, zalijte je mlékem a přidejte celá vejce. Zamíchejte a pak do tohoto těsta přidejte krupičku, zchladlé houby, utřený česnek, špek s cibulkou společně s omáčkou. Nakonec přidejte nasekané bylinky a směs osolte a opepřete. Troubu předehřejte na 175 °C. Zapékací mísu vymažte máslem a nalijte do ní houbovou směs. Na povrch rozdělte kousky zbylého másla a dejte péct na cca 40 min do horkovzdušné trouby.

Dýňové pyrém:

Dýně umyjte, oloupejte, rozkrojte ji, vydlabejte semínka a nakrájejte ji na kostky. Jednu cibuli nakrájejte nadrobno a na másle lehce orestujte, přidejte dýně, zalijte vodou, přidejte sůl a pepř a vařte do změknutí. Tyčovým mixérem rozmixujte na hladké pyrém, pro jistotu můžete propasírovat přes síto.

Sezónní zelenina:

Očištěnou mrkev, celer a kapustičky nakrájejte na kostičky, vložte do vroucí osolené vody a vařte na skus, potom zeleninu zchlaďte ve studené vodě. Šalotku orestujte na másle, přidejte zeleninu, okořeňte sekanými bylinkami, solí a pepřem.

Citrónová omáčka s koprem:

V rendlíku šlehejte žlutky s citrónovou šťávou tak dlouho, až se hmota zdvojnásobí. Potom vezměte rendlík a vložte ho na vodní lázeň. Za stálého šlehání přidávejte do vajec rozpuštěné máslo a víno. Pokračujte ve šlehání, dokud omáčka nezhoustne. Přidejte nasekaný kopr, dochuťte solí, citrónovou šťávou, cukrem a pepřem. Pokud byste měli omáčku příliš hustou, zašlehejte do ní pár kapek horké vody. ■

Ať vidíte po celý příští rok
jen samé pěkné věci!

Pratr
TISKARNA

www.pratr.cz

Kdo žije pro druhé, zažívá podstatu Vánoc

Milí přátelé,

prožíváme neobvyklou dobu plnou nejistot a omezení. Zdá se, že i letošní Vánoce budeme prožívat jinak, než jsme zvyklí. Uvidíme, do jaké míry se podaří povolit konání tradičních akcí. Jisté však je, že Vánoce jako takové nám nikdo zrušit nemůže, maximálně se bude měnit jejich slavení.

Napadlo mě, že v tomto čase nejistoty nám mohou pomoci lidé, kteří zažili Vánoce v těžkých časech války, totality či pronásledování. Nedávno jsem sledoval pořad, ve kterém mne zaujalo svědectví devadesátileté paní Hany Truncové. Protože nesdílela náklonnost ke KSČ, pomáhala lidem k ústěku přes hranice a šířila letáky vyzývající k občanské odvaze, strávila v padesátých letech 20. století kvůli komunistické totalitě devět let v pracovních táborech.

V podmínkách těžkého kriminálu nemohla být řeč o idyle Vánoc, cukroví, stromečku a dárcích. Lidé zde často umírali hladem nebo na jinak běžně vyléčitelné nemoci. Největším dárkem byla záchrana holého života. Když i v tak extrémní bídě dokázal někdo nezištně pomoci druhému, neoplácet zlo a snažit se šířit naději, podkřýval tím podstatu Vánoc! Podívejme se, co nám paní Hana radí dnes: „Važte si každého dne, važte si velice času, protože promarněný čas nebo i dobře užitý čas se prostě nevrátí. A když se můžete ohlédnout a víte, že jste učinili dobré činy, že jste pomáhali, že jste rozdá-

vali lásku a přijímali lásku, to je jako perpetuum mobile.“

Myslím, že právě Vánoce – narozeniny Božího Syna, Ježíše Krista – nastartovaly to „perpetuum mobile“ Lásky. O tomto úžasném nastartování zázraku Lásky svědčí mudrci, nebeští andělé, pastýři v Betlémě, Josef i Maria. Zázrak je to, co se odehrává „za naším zrakem“, co zahlédneme, když s pokorou „zavřeme oči“ a díváme se Bohu „do očí“. Boží zázraky se nikdy nedějí jen jako estráda nebo show, ale vždycky mají svůj význam a nesou poselství pro toho, komu se dějí. První vánoční dárek vymyslel sám Bůh, když „zabalil“ do lidské podoby a poslal celému lidstvu svého Syna. S tímto živým Dárkem se právě o Vánocích můžeme setkat, rozmlouvat s Ním a prosit Ho, aby nám pomohl odhalit tajemství smyslu našeho života a dát sílu stávat se také pro druhé (nejen vánočním) dárkem.

Když se podíváme na biblický příběh, jak prožívali první Vánoce sv. Josef, Maria a malý Ježíš, zjistíme, že pro ně bylo místo jen v chudém chlévku, hrozila jim vražda od Heroda, a proto museli utíkat do Egypta. Protože ale byli napojeni na „on-line nebeský signál“, vždy poznali, co a jak udělat. Tyto vzkazy od Nejvyššího se dozvídali často jen těsně před hrozcím nebezpečím. Svatým specialistou na řešení krizových situací je sv. Josef. Pokud prožíváte těžké chvíle jakéhokoliv druhu, poproste ho o pomoc. Mám to sám vyzkoušené, je to skvělý pomocník a přímluvce u Boha.

Víte, proč se tajemství Vánoc šíří po světě už dva tisíce let? Prozradil to anděl pastýřům: „Zvěstují vám velikou radost, radost pro všechny lid: dnes se vám narodil Spasitel Kristus Pán!“ Radost, kterou dělá Bůh nám a kterou děláme druhým, se totiž šíří úžasnou silou a rychlostí. Když touto radostí „nakazíme“ okolí, získáme tak imunitu proti viru strachu, sobectví a smrti. Kdo totiž žije pro druhé (stává se živým dárkem), zažívá podstatu Vánoc a nemusí se bát. ■

P. Jiří Šlégr

děkan římskokatolické farnosti ve Vrchlaby

**ZAHRAJTE SI
O 10 KALENDÁŘŮ!**
Jak se jmenuje bouda
na lednové fotografii
kalendáře?
Odpovídat můžete
na www.vrchlabinky.cz

Už máte historický kalendář?

Líbí se vám projekt www.staretrutnovsko.cz a chcete ho podpořit nákupem kalendáře Staré Krkonoše 2021 nebo hledáte originální a vkusný dárek pro sebe nebo své blízké? Skvělé!

Kalendáře formátu A3 jsou vytištěné na kvalitním křídovém papíře a tisknou se výhradně v České republice. „Při výběru obrázků klademe důraz na to, abychom zobrazili zajímavé a často též nikdy nepublikované záběry z časů našich babiček

a prababiček,“ zdůrazňují tvůrci a doplňují, že každý obrázek důkladně vyčistí tak, aby byl prožitek z každého záběru co největší. Nepoznáte některé obrázky? Nevadí, na poslední straně naleznete popisky v češtině i němčině.

A jaká místa v kalendáři například navštívíme? Obří boudu, Horní Maršov, Černou horu, Pomezí boudy, Harrachov, Obří důl, Velkou Úpu nebo Boudu prince Jindřicha. (bog) ■

▼ INZERCE

Kalendáře 2021

Staré Trutnovsko
Staré Žacléřsko
Staré Krkonoše

**Tip na originální
vánoční dárek:
velký nástěnný kalendář
z našeho kraje!**

Cena 250 Kč.
Objednávejte na webu
www.starekrkonose.cz

Vánoce, Vánoce přicházejí

✎ EVA VERNEROVÁ, FOTO: IRENA VERNEROVÁ

Spolu s prvními mrazíky, zamrzlými kalužemi a párou, která stoupá od úst, se k nám každý rok pomalu plíží vánoční nálada. Ať už to pro někoho znamená pohodu u pohádek, nebo pro jiného narůstající stres z nevyřízených nákupů, úklidu a dalších povinností, pro každého je vánoční období něčím speciální a neobvyklé oproti zbytku roku. Pro mě vždy s prvními sněhovými vločkami přicházelo nadšení. Nejen že dárky dostanu, ale mohu dárky i věnovat. Smím dát průchod své představivosti a dokázat své rodině, jak dobře je znám.

Se sněhem přicházelo nejen nákupní šílění, ale i potřeba motivovat maminku k pečení cukroví neúnavnými otázkami, kdy už konečně začneme. My děti jsme pak samozřejmě vyfasovaly to nejhezčí z celé záležitosti – vykrajování lineckého a ujídání těsta, čokoládové polevy, upečených polotovarů i nazdobených hotovek. Ten pohled na nepřehledné druhy cukroví naaranžované na stole na prostírání s vánočními motivy a zapálenou svíčkou – radost pohledět a rychle sníst. Je zvláštní, jak se cukroví dokáže ze spíží naprosto samovolně vypařovat kosmickou rychlostí, až málem nezbude na Štědrý večer. Netuší někdo, čím to je?

Skvělé také vždy bylo naskákat do hlubokého sněhu a stavět bunkry, sněhuláky a válčit o naše ledová království s ostatními dětmi. Nešlo toto období nemilovat! Bylo přeci dokonalé, ne? Spousta jídla, vánočních koled, svíček, barevných světýlek, ozdůbek a kupy sněhu na hraní – pro malé děti ráj.

Na univerzitě ale nečekaně přišly první Vánoce doprovázené stresem. Učím se na zkoušky a co nestíhám? Nejen nakupovat, ale ani kreativně vymýšlet dárky, natožpak péct nebo cokoli zdobit. To byl pro toho vánočního nadšence ve mně velký šok. Na Štědrý den narychlo dokončuji seminární práci. Jaký krutý zloduch zadá úkol s termínem odevzdání 24. 12.? Ach, ti nemilosrdní učitelé. Poučení pro příště? Vymyslet vánoční dárky a ideálně je i nakoupit už v říjnu a opravdu rychle dokončit studia. Protože toto znovu nechci.

Člověk se dostal do světa dospělých a pochopil odpor, jež někteří k tomuto svátku chovají. Ale proč se týrat? Vánoce budou přesně takové, jaké si je uděláme. Pokud není čas na uklízení, tak prostě nebude uklizeno. Komu to vadí? Dětem určitě ne. Příbuzní a sousedé si můžou... víte co... uklidit sami. Není lepší se nadechnout, uvolnit se, dát si svařené víno, hodit nohy nahoru a podívat se po stě na Popelku? Není lepší vzít psa i ostatní členy rodinné smečky na procházku do přírody, zapálit svíčky a prskavky, bruslit, bobovat, sáňkovat, lyžovat, případně vyvést děti i psa v bahně, protože před Vánoci už teď moc sněhu nebývá ani na horách, a užívat si?

Často si říkám, jaké mám štěstí, že žiji na místě, kam lidé jezdí na dovolenou. Krkonoše – nádherná příroda, lyžařské vleky na každém rohu a skvělá gastronomie – na sjezdovkách tedy moc ne (tam stále jede klasický párek v rohlíku a smažák), ale aspoň u nás ve Vrchlabí se máme dobře. Také miluji možnost zkouknout po probuzení situaci za

oknem a dle situace vyrazit do akce – stát ráno na lyžích na přimrzlém manšestru pokrytém prvními slunečními paprsky je neskutečně povznášející pocit. Ta euforická radost by se dala krájet. No a pak se dá hezky zmizet dřívě, než se vzbudí ostatní, případně se uklidit do skibaru na nějakou kalorickou bombu – horkou čokoládu nebo bombardino.

Obzvláště právě v zimě jsou zdejší malebné kopce už od začátku adventu v obležení romantiky chtivých nadšenců, jako jsem já – těch, co se právě snaží z Vánoc nestresovat. Tito přijedou z měst do hor za námi a přivezou peníze, spoustu alkoholu, rozjařené nálady a trošku svého uvolněného stresu přenesou na hoteliéry a majitele chalup a restaurací. My místní romantici pak toho prostoru rázem tolik nemáme – najednou se mezi svátky nevejdeme do naší oblíbené kavárny, najednou není klid na naší procházkové trase a kamarád na mě nemá čas, protože má „sezónu“. Ale co bychom se o naše krásné hory nepodělili, když nosí tolik radosti, že? Snad na nás budou ti turisté aspoň hodní za to, že s nimi sdílíme Krakonošovo království, náš domov.

Hodíme starosti za hlavu a užívejme každou milou drobnost, která vyváží chvilinku stresu z tmavého kouře, který by z trouby vycházel neměl. Přelidněná nákupní centra tento rok beztak vynecháme, tak zkusme pomoci malým obchůdkům v našem městě a vyzvedneme dárky u nich. Chce to menší dávku plánování, ale zpříjemníme tím Vánoce někomu, koho známe a kdo to potřebuje. Každý dobrý skutek se počítá. Bohužel se možná už nepůjde jen tak projít po městě a nakoupit, co vám padne pod nos, jako to bylo s oříšky pro Popelku. Tento rok budeme pravděpodobně brouzdat hlavně po internetových obchodech. Výhoda nákupů z gauče ale je, že už nemusíte řídit domů. Co to znamená? Sklenku vína do ruky a jde se nakupovat! Přeci jen se pak utrácí naspořené penízků s větší lehkostí. Raději si dejme limit na internetové transakce.

Nezatěžujme se starostmi moc dlouho. Důležitější je určit si priority - pohodu, procházky přírodou, dostatek červeného a ulité zásoby čokolády nebo cukroví. Vše ostatní se nějak zvládne. Přejí všem radostné Vánoce v našich krásných Krkonoších! ■

INZERCE

Děkujeme

všem našim partnerům
za projevenou důvěru.
Přejeme veselé Vánoce
a šťastný Nový rok.

AUTOSAJM CZ, s.r.o.
www.autosajm.cz

The Power to Surprise

EDDA je zatím jen pro mladší děti

Začátkem školního roku vznikl ve Vrchlabí na Krkonošské ulici v domě čp. 21 dětský klub pro děti z prvního stupně základní školy s trochu záhadným názvem EDDA. Do zákulisí klubu nám pomohla nahlednout zakladatelka klubu Ivana Hrubá.

☛ ANTONÍN KAŠPAR, FOTO: JAKUB KAŠPAR

Co vlastně znamená EDDA?

EDDA znamená islandsky prababička. Je to také zkratka čtyř slov, znamená to Edukace, Didaktika, Dialog a Alternativa. Původní název byl ale jiný, zněl Reptilia, což znamená plazi. Vybrali jsme si to, protože jsme věděli, že se budeme starat o děti. A děti se hemží a jsou rychlé jako plazi, proto Reptilia. Když jsme však sdružení roku 2013 obnovovali, změnili jsme název na EDDA. Trochu to také mělo souvislost se jménem našeho psa, který se jmenoval Eda.

Provozujete klub ve Vrchlabí. K čemu má klub hlavně sloužit? Pro koho je určen?

Já jsem chtěla, aby vzniklo nějaké bezpečné místo nebo prostor, pro děti a dospívající, aby měli kam chodit a kde trávit svůj volný čas. Chtěla jsem také, aby ten prostor byl zdarma a byl otevřen každému.

Klub by měl sloužit všem, kteří ho chtějí využívat neohledně na to, jestli jsou ty děti bohaté či chudé nebo jaké mají zájmy. Zatím se nám podařilo sehnat peníze jen pro omezenou věkovou kategorii, třetáky, čtvrtáky a pátáky. Ale já bych do budoucna chtěla, aby to bylo pro všechny minimálně do osmnácti let.

Na co se děti v klubu mohou těšit? Co klub návštěvníkům nabízí?

Nedávno jsme se o tom zrovna bavili s mým manželem a ten mi říkal, že je klub málo vybavený. Vysvětlovala jsem mu, že nejde o to, aby byl nějak extrémně vybaven. Zatím tu máme sportovní vybavení jako ping pong, badminton, boxovací pytel, nějaké prolézačky, houpačky... Uvnitř jsou sady her, věci na kreslení a malování nebo hudební nástroje. V klubu bude i technika, koupíme počítač, který bude k dispozici pro návštěvníky. Budou na něm nějaké programy, například na střihání videí. Takže klub bude i elektronicky vybavený. Bude tam také dataprojektor a promítací plátno, aby si děti mohly videa i pouštět.

Jaký je o klub zájem? Máte hodně návštěvníků?

Jsme mile překvapeni, protože děti chodí a ná-

CHCEŠ VYRÁBĚT AUTA BUDOUCNOSTI?

Máme pro tebe místo ve ŠKODA AUTO.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

OPERÁTOR
VÝROBY

SEŘIZOVAČ

AUTOELEKTRIKÁŘ

OBRÁBĚČ

- ✓ Náborový příspěvek 12 000 Kč
- ✓ 13. plat
- ✓ Ubytování od 1 800 Kč/měs
- ✓ Výhodný pronájem auta

BEZPLATNÁ LINKA
800 111 141

nabor@skoda-auto.cz

www.skoda-kariera.cz

Ivana Hrubá (40)

Narodila se ve Vrchlábí v roce 1980. Vystudovala vrchlabské gymnázium a poté FF UK v Praze (sociální práce a sociální politika) a PedF UHK (sociální pedagogika). Je matkou tří synů, lektorkou P.E.T. – Výchovy bez poražených a také dobrovolnou hasičkou. Ráda rozjíždí, organizuje a vymýšlí nové projekty. Jak sama říká, užívá si cesty bez cíle a volný čas „ted a tady“.

všestvornost klubu se rychle zvyšuje. Asi je to díky tomu, jak si to děti mezi sebou říkají a k nám každý den přicházejí nové a nové děti, což je super. Proto jsme to dělali. Kapacita je ale bohužel omezená na 15 dětí v jeden okamžik. Klub není úplně velký, má jen dvě místnosti. Zatím je největší zájem dětí ze čtvrtých a pátých tříd.

Je ještě možnost se do klubu přihlásit?

Ano, to určitě je, protože je otevřeno denně od 12 do 6 hodin večer, takže se děti mohou bez obtíží prošťídat. Musíme však hlídat, aby nebyla přeplněná kapacita klubu.

Co by se stalo, kdyby se momentální kapacita přeplnila? Museli byste nějaké dítě nevypustit? Co byste dělali?

Tato služba je placená z Operačního programu Zaměstnanost, takže je to vlastně služba pro rodiče, ne pro děti. Když jsme domluveni s rodiči tohoto dítěte, kdy bude přicházet a odcházet, má přednostní právo před dětmi, s jejichž rodiči domluvení nejsme. Kdyby byla kapacita převyšena, požádali bychom dítě bez přednostního práva, aby přišlo třeba za hodinu. Pokud by to nebylo možné, museli bychom najít jiný způsob, jak zmenšit počet dětí. Například můžeme dítě poslat do našeho druhého klubu Oliver na Komenského ulici, který má menší kapacitu a funguje při partnerské organizaci DDM Pelíšek.

Jak a kdy klub vznikl? Kdy vás napadlo, že byste mohla udělat něco podobného?

Už když jsem se stěhovala do Vrchlábí, tak jsem chtěla, aby tu klub vznikl. Bohužel se mi to nepodařilo. Když moje děti rostly, říkala jsem si čím dál víc, že je to tu potřeba. Moje první práce byla v Chrudimě, pracovala jsem v nízkoprahovém klubu obce. Ten byl otevřen pro všechny děti od základní školy do 26 let a mně přišlo, že by ta služba měla být v každém městě. Takové místo, kam mohou děti a mládež přijít a ohrát se a nic za to nemusí platit, by mělo mít každé město. Tato myšlenka ve mně byla dlouhodobě. O dotaci na klub jsem požádala roku 2019 díky výzvě na Prorodinné aktivitu MAS Krkonoše.

Jak dlouho trvalo vaši myšlenku zrealizovat? S jakými potížemi jste se potýkala?

To je zajímavá otázka. Nejhorší na realizaci takové myšlenky je sehnat někoho, kdo bude platit provoz. Prostory jsme našli relativně rychle, protože

jsme věděli od pana faráře Hrabý, že prostory hutské fary jsou nám k dispozici. Já jsem ale měla větší myšlenku, chtěla jsem větší klub. Uvažovala jsem o tom, že by klub mohl být v „Konárně“, ale zpětně si říkám, že tam není zahrada a že by to byla nevýhoda. Ale hlavně by to byl obrovský dům, o který je třeba se starat. Aby klub fungoval, aby se v něm mohlo svítit a topit a aby se měl o děti kdo starat, musí mít člověk peníze. To byla asi největší překážka.

Když jste zakládala svůj první klub, existovalo někde v České republice už něco podobného? Měla jste nějakou inspiraci?

První klub pod Eddou vznikl v Chrudimě roku 2015/16, když začínalo nové programovací období EU. V tuto dobu začalo Ministerstvo práce a sociálních věcí vypisovat výzvy na podobné kluby k podpoře zaměstnanosti. Problém u našeho prvního klubu byl, že žil z dotace, fungoval nějaké tři roky. Poté jsme už dotaci nezískali a klub zanikl, ale stalo se z něj komunitní centrum. Podobné kluby ve Vrchlábí už existovaly s podporou Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Takový klub měl Oliver ve svých budovách, ještě než jsem žádost o dotaci podala, druhý byl v DDM blízko náměstí Míru. Ale tyto kluby využívaly hlavně děti, které chodily do DDM. Chtěla jsem, aby takový klub byl pro všechny děti neboli aby splňoval princip tzv. nízkoprahovosti či dostupnosti. Inspirovala jsem se v Německu, kde takové kluby jsou běžné, stejně tak jako terénní práce s mládeží. Dovedu si představit, že svůj miniklub může mít i Hořejší Vrchlábí, Harta či Liščák.

Klub je financován z peněz Evropské unie. Jak se k tomuto projektu stavělo město? Bylo ochotné ke spolupráci?

Město tuhle myšlenku podporuje, rozhodně proti ní nevystupuje. Určitě je super, že to město vnímá také jako důležité. Ale bohužel to zatím není na takové úrovni, že by město řeklo, že projekt bude spolufinancovat. Na druhou stranu místostarostové i odbory, kterých se to týká, říkají, že je to potřeba, a jsou rádi, že kluby fungují. Důležité je, aby si takové činnosti financovali lidé z komunity, tedy aby byl provoz klubu pro děti a mládež nezávislý na financování z obecních, národních či evropských zdrojů.

Setkala jste se s nějakou kritikou nebo špatnou zpětnou vazbou od návštěvníků či kohokoli jiného?

Tady ve Vrchlábí zatím ne, ale stát se to může. Ani my, ani tahle služba nejsme dokonalí.

Funguje klub tak, jak byste chtěla? Je něco, co byste chtěla vylepšit?

Nefunguje to tak, jak bych chtěla, protože jsem chtěla, aby to bylo i pro starší děti. Děti ze čtyřky, z pětky už nechodí do družiny, pohybují se po ulici. To je samozřejmě super, že jsou venku, ale když přijde trochu větší zima, děti zalezou do obchodáků, jezdí po jezdicích schodech nebo je napadají jiné lumpárny. Podobné kluby jsou potřeba i pro druhý stupeň, když už se starší děti tedy nepotulují po ulici, tak si doma lehnou k počítači nebo mobilu. Já jsem přesvědčená o tom, že je i pro ta starší děcka potřeba místo, které by mohla navštěvovat. Mrzí mě, že teď nemáme peníze na to, aby tahle služba byla i pro starší děti.

Mimo jiné se věnujete programu Erasmus. Nepřemýšlela jste o založení informační kanceláře Erasmus ve Vrchlábí?

Pro starší děti tady plánují zřídit alespoň poboč-

ku Eurodesku, která není ničím limitovaná. Jde o místo, kde se bavíme o tom, kam by děti mohly vyjet na nějakou zahraniční stáž nebo dobrovolnickou zkušenost. To je ale už pro starší děcka, nejenom pro děti 13+, ale i pro 15leté a výš. Pobočka Eurodesku má taky informovat o tom, co je to Erasmus, kdo ho může používat nebo co je to Evropský sbor solidarity. Tohle všechno je důvod, proč to dělám, chtěla bych, aby to tady fungovalo. Pokud proběhne certifikační návštěva z Domu zahraniční spolupráce hladce, tak už tady v průběhu letošního roku pobočka Eurodesku bude. ■

INZERCE

DEVRO CONSISTENTLY BETTER

Společnost Devro s.r.o. přeje všem čtenářům příjemné prožití vánočních svátků a šťastný nový rok!

Tradiční jilemnický výrobce střívek na masné výrobky. www.devro.com

Můj milý Ježíšku,

✎ VERONIKA ŠTEFKOVÁ

Je to už hodně dávno, co jsem Ti naposled psala. Vlastně si už ani nepamatuji, kdy to tak mohlo být. Každopádně to muselo být v době, kdy už jsem uměla psát a byla jsem srozuměna s tím, že neexistuješ. Dopis jsem adresovala sice Tobě, ale ve skutečnosti byl pro moje rodiče, aby věděli, co mně a sěgře mají koupit. Ne vždy jsme pod stromeček dostaly to, o co jsme si napsaly, což je tradice, ve které nyní pokračuji i já se svými dětmi, když si malují (zatím neumějí psát) o dárky, které si přejí od Ježíška.

Na obrázek pro Tebe od našeho malého jsem ti připsala pár vysvětlivek, protože si nejsem úplně jistá, zda bys ve shluku čar a „šišojdů“ (rozuměj pokusů o kolečka) rozpoznal, že se jedná o jeřáb na dálkové ovládání. Na obrázku od naší malé jsem už jen zredukovala počty. Zkrátka sedm barbín jsem seškrtnala na jednu, jelikož se domnívám, že dvě barbíny (loni od tebe už jednu dostala) jsou počet, pro který se perfektně hodí výraz „tak akorát“. To už si pak spolu budou moci barbínky poklábosit a popíjet u toho čaj z plechového nádobíčka, které jsi naší malé přinesl před třemi roky.

Vlastně našim dětem závidím, když je vidím, jak jsou celý advent nervózní, natěšené a plně očekávání, zda jim Ježíšek odpustí jejich lotroviny, a přeci jen jim přinese nějaký ten dárek. I když ani nevím, jak si Tě asi představují. Ono je totiž docela těžké zhmotnit si Tě v představách, jak nosíš dětem dárky.

Každé aspoň trochu přemýšlivé dítě bombarduje rodiče dotazy jako: „A Ježíšek je to mimino v jesličkách, nebo ten pán v kostele přibitý na kříži? A jak může miminko kupovat dárky? A kde je kupuje? A kdy je nakupuje, když ho v krámě ještě nikdo nikdy neviděl? A kde na to bere peníze? Nebo je vyrábí? Jak to může Ježíšek zvládnout, aby rozdál dárky všem dětem ve stejnou dobu? To mu s tím někdo pomáhá? Umí létat, nebo jezdí autem?“

Vzhledem k tomu, že o tobě neexistuje žádná legenda, která by dnešním dětem dávala smysl, jsme my – matky a otcové – nuceni improvizovat. V takové chvíli docela závidím americkým rodičům. Navzdory tomu, že Santa Clause a vše kolem něho považují za jeden velký kýč, musím uznat, že děti na druhém břehu Atlantiku mají aspoň jasnou představu o tom, jak vypadá ten, kdo jim nosí dárky. Kde bydlí. Kde se všechny dárky vyrábí. Kdo mu s tím pomáhá a jakým způsobem se dárky distribuují.

Nevím, jak dlouho ještě na Tebe budou naše děti věřit. Jenom doufám, že to snad bude co nejdříve, i když v dnešním přetechizovaném světě a světě přemoudřelých a rychle dospívajících dětí to bude jen otázkou času, kdy přijdou o iluze. Je to škoda a je mi to líto, protože pohled na rozzářené tváře našich dětí je pro mne jako pro matku ta největší odměna za to, že jsem vánočním maratónem proběhla až do cíle.

Ale máš to dobře zařízené, protože ať už se nám to líbí, nebo ne, pro děti není vůbec důležité, jestli máme perfektně vysmějčený dům, napečeno dvanáct druhů cukroví nebo skvěle dochucený bramborový salát – pro ně představuje právě kouzlo Vánoc společně nazdobený stromeček a pod ním kupa dárků od Tebe – od Ježíška. ■

INZERCE

- ✓ Invalidní vozíky
- ✓ Invalidní skútry
- ✓ Polohovací lůžka
- ✓ Polohovací křesla
- ✓ Toaletní program
- ✓ Výrobky proti proleženinám
- ✓ Chodítka
- ✓ Dětský program
- ✓ Tříkolky, kola, handbiky
- ✓ Program pro obězní
- ✓ Baterie
- ✓ Prodej/Servis/Půjčovna

Kontakt:
tel.: +420 775 761 610
kundra@krosmedical.cz
www.krosmedical.cz

Adresa provozovny:
KrosMedical s.r.o.
Kundra 158, Košťálov 514 01
Otevřeno: po - pá: 8 - 16:30

Vrátíme vás zpět
do aktivního života

ZIMA BUDE

NEJVÝHODNĚJŠÍ
SKIPASY
V PŘEDPRODEJI NA

www.gopass.cz

Gopass
Se vyplatí

Staňte se součástí našeho týmu

v největší české kabelovně na výrobu autovodičů ve Vrchlabí

Strojní údržbář

► Hlavní náplň bude údržba a opravy strojů a zařízení, provádění preventivních prohlídek strojního zařízení, instalace strojů a zařízení

POŽADOVANÁ KVALIFIKACE

- › **Vyučení či maturita ve strojním oboru podmínkou**
- › **Praxe v oboru údržby a instalaci výrobních strojů nutná**
- › Sváření výhodou
- › Technické myšlení, samostatnost, zodpovědnost, spolehlivost a flexibilita

CO NABÍZÍME

- › Možnost dalšího rozvoje a vzdělávání
- › **Směnnost:** Ranní směna po dobu zaučení, po zaučení vícesměnný režim

JSME TU JIŽ
95 LET

Kablo Vrchlabí s.r.o.
Českých bratří 509
543 01 Vrchlabí
www.kablovrchlabi.cz

Přijem přihlášek uchazečů a bližší informace

Jana Francová | vedoucí personalistiky
tel.: +420 499 401 331 | 725 647 123
e-mail: jana.francova@kablovrchlabi.cz